

לך לך - צב ע"א

שנשא בת זוגו ולא היו לו ממנה בנים ומת, ובא אחיו ויבס את אשתו ויולד לו ממנה בן. הבן הזה הוא המת שנשמתו חזרה לעולם, זה הוא האחר שאין לו בת זוג אלא אמו. וזה הוא שמא יקדמו אחר ברחמים, שכולו להקדים אחר לשא את אשתו של זה ברחמים ובתפלה. ואף על גב שאמרת לך שיכולים להקדים אחר ברחמים, לא יכול אלא אם (הוא) בעלה הוא רשע והוא צדיק.

אמר רבי יהודה, [בעת] זה הוא ודאי שקשים הזווגים לפני הקדוש ברוך הוא. אשרי חלקם של ישראל שהתורה מלמדת אותם את דרכי הקדוש ברוך הוא, וכל הנספרות והגנוזים שגנוזים לפניו. ודאי כתיב (תהלים) אשרי חלקו של מי שמשתדל בתורה ולא נפרד ממנה, שכל מי שנפרד מן התורה אפלו שעה אחת, כמי שנפרד מחיי העולם, שפתיב (דברים ל) כי היא חייך וארץ ימך, וכתוב (משלי א) ארץ ימים ושנות חיים ושלוש יוסיפו לך.

ויהי אברם בן תשעים שנה וגו'. רבי יוסי פתח, (ישעיה ס) ועמך פלם צדיקים לעולם יירשו ארץ וגו'. אשריהם ישראל מפל שאר העמים, שהקדוש ברוך הוא קרא להם צדיקים. שלמדנו, מאה ועשרים [המש] ושמונה אלפים בעלי כנפים שהולכים וטסים את כל העולם, ושומעים קול ואוחזים את אותו הקול.

כמו ששינו שצאין לך דבר בעולם שאין לו קול והולך וטס בקרע. ואוחזים בו בעלי כנפים, ומצללים את אותו הקול [לרובם] שאומרים [בעלי הרין] ודנים אותו הן לטוב הן לרע, שפתיב (קהלת י) כי עוף השמים ליה את הקול וגו'. מתי דנים את אותו הקול? רבי חייא אמר, בשעה שכן אדם שוכב וישן ונשמתו יצאה ממנו, והיא מעידה בכן האדם, ואז

יהי אחיה ויבס אתה ויתליד ליה (דף צב ע"א) פנה בר. האי בר הוא מיא דאחדרת נשמתיה לעלמא. דא הוא אחר דאין לו בת זוג אלא אפיה, ודא הוא שמא יקדמו אחר ברחמים דיכול לאקדמא אחרא למיבס אתתיה ודא ברחמי ובצלוחתא ואף על גב דאמינא לך דיכול לאקדמא ברחמי לא יכול אלא אם (הוא) בעלה חייבא איהו ואיהו זכאה)

אמר רבי יהודה (השפא) האי הוא ודאי דקשין זווגין קמי קדשא בריך הוא. זכאה חולקהון דישראל דאורייתא אוליה להו ארחוי דקדשא בריך הוא, וכל טמירין וגניזא דגניזין קמיה. ודאי כתיב, (תהלים ט) תורת יי תמימה וגו'. זכאה חולקיה מאן דישתדל באורייתא ולא יתפרש מינה, דכל מאן דיתפרש מאורייתא אפלו שעתא חדא כמה דאתפרש מחיי דעלמא דכתיב, (דברים ל) כי היא חייך וארץ ימך. וכתיב, (משלי א) ארץ ימים ושנות חיים ושלוש יוסיפו לך:

ויהי אברם בן תשעים שנה וגו'. רבי יוסי פתח (ישעיה ס) ועמך פלם צדיקים לעולם יירשו ארץ וגו'. זכאין אנון ישראל מפל שאר עמין, דקדשא בריך הוא קרא לון צדיקים. דתניא מאה ועשרים (ד"א ל"ג וחמש) ותמניא אלפי מארי דגדפין דאזלין וטאסין כל עלמא ושמעין קלא ואחדין ליה לההוא קלא.

במה דתנינן לית לך מלה בעלמא דלית לה קלא, ואזלא וטאסא ברקיעא, ואחדין לה מארי דגדפין וסלקין ההוא קלא (ד"א למאריהון) דאמריין (נ"א דרין) ודיינין לה הן לטב הן לביש דכתיב, (קהלת י) כי עוף השמים יוליה את הקול וגו'.

אימתי דיינין לההוא קלא. רבי חייא אמר בשעתא דבר נש שכיב ונאים, ונשמתיה נפקת מגיה, והיא אסהידת ביה בבר נש, וכדין דיינין לההוא קלא הדא הוא